

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

**De
Stadstuin**

Plaats	: Zutphen
LRKP nummer	: 163974445
Onderzoeksnummer	: 295848
Datum onderzoek	: 24 april 2018
Datum vaststelling	: 28 juni 2018

SAMENVATTING

De kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie op De Stadstuin is grotendeels op orde, maar kan op onderdelen nog verbeterd worden.

Wat gaat goed?

De Stadstuin gebruikt een vve-programma waarmee de ontwikkeling van de peuters wordt gestimuleerd. De hoeken in het lokaal van waaruit gewerkt wordt en de aanwezige materialen sluiten aan op het niveau van de peuters.

Als er extra hulp nodig is die De Stadstuin zelf niet kan bieden dan verwijzen de pedagogisch medewerkers de ouders en hun kind naar de juiste instantie, bijvoorbeeld naar de logopedie.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een fijne sfeer in de groep en werken goed met elkaar samen. Als de peuters van De Stadstuin naar de basisschool gaan zorgen de pedagogisch medewerkers ervoor dat de informatie over hun ontwikkeling wordt overgedragen.

Alle betrokkenen van De Stadstuin willen de kwaliteit van de voorschoolse educatie graag verbeteren. Daarom volgen ze diverse scholingen.

Wat kan beter?

Er gaat veel goed, maar we zien ook verschillende mogelijkheden tot verbetering.

We constateren dat de voorbereiding op een thema in goed overleg wordt afgestemd, maar dat de uitvoering in de groep nog weinig doelgericht is. Er is te weinig extra tijd en aandacht voor de peuters die dat nodig hebben. De observatiegegevens worden nog niet gebruikt om passende educatie aan die peuters te bieden, terwijl de doelgroeppeuters de afstemming op onderwijsbehoeften wel nodig hebben om hun achterstand in te lopen.

Door het niet benoemen van eigen doelen die passen bij de ontwikkeling van de peuter en de daarbij behorende ontwikkelingsgroei kan De Stadstuin nog niet laten zien wat de voorschoolse educatie uiteindelijk oplevert.

De directie schrijft in de verschillende plannen hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie wil verbeteren, maar tijdens het bezoek stelden we samen vast dat er nog een kloof is tussen de theorie en de praktijk. Positief is wel dat de directie en de pedagogisch medewerkers zien wat hun volgende stappen moeten zijn. Dat geeft vertrouwen in het proces van verbeteractiviteiten.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente Zutphen.

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

De inspectie houdt signaalgestuurd toezicht op de kwaliteit van voorschoolse educatie op locaties met gesubsidieerde voorschoolse educatie in alle OAB-gemeenten. Naar aanleiding van signalen over mogelijke tekortkomingen in de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf De Stadstuin hebben wij een onderzoek uitgevoerd op deze voorschool.

Vanaf 1 augustus 2017 hanteren wij hierbij een nieuw onderzoekskader. Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie.

Werkwijze

Op 24 april 2018 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinator en de locatieleiding;
- observaties van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij een feedbackgesprek gevoerd met de zorgcoördinator en de locatieleiding. In dit gesprek zijn de bevindingen en waarderingen van de inspectie besproken en heeft de voorschool aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op kinderdagverblijf De Stadstuin. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

De kwaliteit van de voorschoolse educatie van De Stadstuin is gedeeltelijk op orde. We zien mogelijkheden voor verbetering van de kwaliteit, vooral bij het zicht op de ontwikkeling en het educatief handelen.

We hebben tijdens het vve-bezoek een goed beeld gekregen van de werkwijze op kdv De Stadstuin. We zien dat de pedagogisch medewerkers zeer betrokken zijn op het welzijn van de peuters. Ze bieden een warm pedagogisch klimaat. Tegelijkertijd zijn zowel het management als de pedagogisch medewerkers zich bewust van het feit dat het proces van het volgen van de ontwikkeling van de peuters en het vervolgens adequaat begeleiden, nog in de kinderschoenen staat. Het meer planmatig, doelgericht en opbrengstgericht werken aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie zijn dan ook punten die de werkagenda's beheersen.

Opvallend is wel dat de, volgens het management, goede voorbeelden op andere locaties nog niet of nog onvoldoende gerealiseerd zijn op deze locatie. Daar is nog winst te behalen.

Context

Kinderdagverblijf De Stadstuin maakt onderdeel uit van kinderopvangorganisatie Kindernet B.V.

De Stadstuin is gevestigd in het gebouw Lunette in Zutphen, waar onder andere ook een verzorgingstehuis is gehuisvest. De locatie beschikt over twee lokalen en een tuin op de binnenplaats. De voorschoolse educatie vindt plaats in groep Vlinders (2-4). Sinds 2016 krijgt de locatie subsidie voor het bieden van voorschoolse educatie aan doelgroeppeuters. De vijf doelgroeppeuters volgen drie ochtenden per week een aanbod voorschoolse educatie.

3 RESULTATEN ONDERZOEK

Hieronder staan de waarderingen van de standaarden en een toelichting daarop. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledig onderzoekskader voorschoolse educatie en primair onderwijs. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd.

Ontwikkelingsproces		Kan beter	Voldoende	Goed
OP1	Aanbod		•	
OP2	Zicht op ontwikkeling	•		
OP3	Pedagogisch-educatief handelen	•		
OP5	Samenwerking		•	

Ontwikkelingsproces

Aanbod (OP1)

De Stadstuin biedt een integraal aanbod voor voorschoolse educatie. Dat realiseert de locatie vooral door het gebruik van een vve-programma waarin aandacht is voor de ontwikkelingsgebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele vaardigheden. Vanuit de gemeente wordt maandelijks vve-thuis aangeboden. De ouders die we spraken waren daarover tevreden.

De pedagogisch medewerkers gebruiken meestal de thema's uit het vve-programma, die ze in een brainstormronde uitwerken. De taken worden verdeeld en ook de aandacht en inzet op de verschillende ontwikkelingsgebieden. Vanuit de jaarplanning wordt er globaal met doelen gewerkt. In de dagplanning staan nauwelijks doelen, zodat de verbinding met de doelen van het thema niet duidelijk is.

De ruimte leent zich goed om vanuit de verschillende hoeken te werken aan het thema. We zien dat ook voldoende uitgewerkt. Naast het lokaal is er nog een ruimte waar zich de huishoek bevindt. Daar kunnen de peuters onder begeleiding van een pedagogisch medewerker terecht. Het aanbod zou nog aan kracht kunnen winnen door het gebruik van levensechte materialen en meer aandacht voor de ontluikende geletterd en gecijferdheid van de peuters.

Zicht op ontwikkeling, maar te weinig zorg voor de doelgroeppeuters (OP2)

Vanaf de aanmelding verzamelt de voorschool informatie over haar peuters. Ook de ouders worden daarbij betrokken. Deze informatie gebruiken de pedagogisch medewerkers vooral bij hun pedagogisch handelen. Ze dragen zorg voor de

emotionele veiligheid, het ontwikkelen van sociale competenties en de overdracht van normen en waarden.

Om de ontwikkeling van doelgroepeuters in beeld te krijgen gebruikt de locatie alleen voor die groep peuters een kindvolginstrument. Ook zijn er verschillende formats om specifieke situaties te observeren, bijvoorbeeld de spelactiviteiten. In de praktijk blijkt echter dat de formats niet of nauwelijks zijn ingevuld, er geen peutertoetsen worden afgenomen en er met de uitkomsten van het volgsysteem geen extra zorg wordt geboden. Er worden geen (extra) doelen voor peuters of een groepje peuters gesteld en handelingsplannen zijn niet aanwezig. Dat wil zeggen dat er geen inzicht is in de (individuele) onderwijsbehoeften van de peuters en ze dus geen of nauwelijks doelgerichte (extra) zorg krijgen aangeboden. Ook ontbreekt de verbinding tussen het thema, de doelen en de uitvoering.

Kortom, het cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden, evalueren en zo nodig bijstellen van doelen kan beter. Het management en de pm-ers onderkennen dit, sterker nog, ze hebben dit als verbeteronderwerp al op de agenda staan, zowel qua scholing als qua uitwisseling met een andere locatie.

Pedagogisch- educatief handelen (OP3)

Tijdens de observaties zien we dat de pedagogisch medewerkers een heldere structuur bieden aan de peuters. Er zijn duidelijke regels en ritmes en het klimaat is positief en betrouwbaar. De pedagogisch medewerkers tonen voorbeeldgedrag en gaan respectvol met elkaar en de peuters om.

Tijdens de inloop mogen de peuters vrij spelen. Dat doen ze zonder de ouders. Daarna is er een kringactiviteit, gevolgd door een gezamenlijk tafelmoment om fruit te eten en nog een moment van vrij spel. Daarbij valt op dat het begeleid spelen of één-op-één activiteiten nauwelijks voorkomen, terwijl daar wel gelegenheid voor was. Dat maakte dat de actieve betrokkenheid van de peuters nogal wisselde. Afstemming in instructie en begeleiding en het stimuleren van de brede ontwikkeling is nauwelijks gezien, waardoor er kansen onbenut blijven, bijvoorbeeld om veel taal te gebruiken, de interactie tussen peuters te bevorderen, denkvragen te stellen en inhoudelijke feedback op het speel- en leerproces te geven.

Bij deze standaard is de conclusie dat we positief zijn over het pedagogisch handelen, maar er nog veel verbeterd kan worden in het educatief handelen.

Samenwerking (OP6)

Voor de doelgroepeuters hanteren de pedagogisch medewerkers het overdrachtsformulier dat binnen de gemeente Zutphen wordt gebruikt. Daarnaast vindt er een warme overdracht van kindgegevens plaats tussen de

pedagogisch medewerkers en de diverse basisscholen. Door een uitstroom naar verschillende basisscholen zijn er weinig afspraken gemaakt over het aanbod, de doorgaande lijn, het ouderbeleid, de zorg en begeleiding en de kwaliteitszorg tussen de voor- en vroegscholen.

Toch sluit het vve-programma dat de pedagogisch medewerkers hanteren aan op het aanbod in de groepen 1 van de basisscholen.

In de periode waarin de peuters op het kinderdagverblijf zijn, voeren de pedagogisch medewerkers een intakegesprek, een tien-minutengesprek en een overdrachtsgesprek. Voor de doelgroeppeuters vindt daarnaast een gesprek plaats met de ouders over het thema. Dat wordt vooral verzorgd door de gemeente via het bureau Perspectief. De ouders worden daarmee voldoende betrokken en gemotiveerd om thuis de ontwikkeling van hun kind (extra) te stimuleren. Zij krijgen extra materialen mee naar huis, hoewel dat nog concreter en doelgerichter kan (nu veel tekst en losse woordjes).

Resultaten	Kan beter	Voldoende	Goed	N.t.b.
RV1 Ontwikkelingsresultaten	•			

Resultaten

De Stadstuin werkt nog nauwelijks met leerdoelen om de voortgang in ontwikkeling per doelgroeppeuter te kunnen meten. Er worden geen peutertoetsen afgenomen. De pedagogisch medewerkers observeren wel voor taal, rekenen en motoriek en noteren halfjaarlijks en achteraf de resultaten in het kindvolgsysteem. Daaruit worden echter nog geen conclusies getrokken ten aanzien van de verwachtingen en/of ontwikkelingsgroei voor de peuters. Het opbrengstgericht werken, dat dus beter kan, heeft een duidelijke relatie met de oordelen bij het zicht op ontwikkeling en het educatief handelen.

Kwaliteitszorg en ambitie	Kan beter	Voldoende	Goed
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg (KA1)

De conclusie bij de kwaliteitszorg is dat we het als voldoende beoordelen omdat de houder in verschillende beleidsplannen beschrijft wat haar maatschappelijke

opdracht is en hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt en verbetert. Daarmee geven we eigenlijk een voldoende oordeel voor een papieren werkelijkheid. Veel van de beleidsvoornemens, die op andere locaties al wel werken, moeten op De Stadstuin nog gerealiseerd worden. Daarover staat hiervoor al het nodige beschreven.

Kwaliteitscultuur (KA2)

Zowel het management als de pedagogisch medewerkers willen de kwaliteit van de voorschoolse educatie graag verbeteren. Ze weten ook wat daarvoor moet gebeuren. Zij volgen al verschillende scholingen om hun kennis en vaardigheden te vergroten.

Alle pedagogisch medewerkers overleggen elke zes weken. Daarnaast vindt regelmatig begeleiding plaats onder leiding van de zorgcoördinator van de stichting. Ook werken de pedagogisch medewerkers samen de thema's uit, met globale doelen en daarbij behorende activiteiten.

Dialoog en verantwoording (KA3)

Er vindt een dialoog plaats over het beleid van voorschoolse educatie. Zowel de pedagogisch medewerkers als de ouders worden betrokken bij het beleid van de voorschool, bijvoorbeeld bij de totstandkoming van het pedagogisch beleidsplan. De houder verantwoordt zich in het jaarverslag naar de gemeente met name over de vve-methode, de warme overdracht, de opleidingen en de samenwerking met de basisscholen en het consultatiebureau. Van een inhoudelijke verantwoording over de kwaliteit van de aangeboden voorschoolse educatie is nog geen sprake.

De Stadstuin informeert de ouders onder andere via de website en themabrieven.

Tijdens het halen en brengen vinden ook verschillende momenten plaats waarop ouders worden geïnformeerd over hun kind en de activiteiten die plaatsvonden die dag. De ouders met wie wij tijdens het onderzoek kort spraken, gaven aan dit te waarderen.

4 REACTIE VAN DE HOUDER

Dit rapport beschrijft de waarderingen van de inspectie van de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf De Stadstuin. Wij hebben de voorschool en de houder gevraagd de ontwikkelrichting aan te geven op basis van het eigen kwaliteitsbeeld en dat van de inspectie.

Hieronder geeft de houder van de voorschool haar reactie:

Naar aanleiding van uw bezoek en het daaruit voortgekomen inspectierapport treft u hieronder onze beleidsreactie aan.

We zijn verheugd om te lezen dat de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie op De Stadstuin grotendeels op orde is! Op onderdelen kan er nog verbeterd worden.

Met name het zicht op de ontwikkeling en het educatief handelen behoeft onze aandacht, aangezien hier duidelijke verbeterpunten zijn. In de gemeente Zutphen is er enige tijd onduidelijkheid geweest op het gebied van VVE. Per 1 januari 2018 is dit door onder meer Kindernet samen met de gemeente en collega kinderopvangorganisaties opgepakt. In 2019 zijn er ook weer scholingsmogelijkheden op het gebied van zicht op de ontwikkeling en het educatief handelen.

Daarnaast volgt er in september een VVE workshop voor de pedagogisch medewerkers van de Stadstuin door een VVE trainer en de VVE kwaliteitsmedewerker.

Ook praten wij mee in de VVE werkgroep binnen de gemeente Zutphen.

In het vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.